

Rezolūcija par augstākās izglītības iestāžu konsolidāciju 2017. gada Baltijas studentu apvienību tikšanās

PAR BALTIJAS STUDENTU APVIENĪBU TIKŠANOS

Baltijas studentu apvienību tikšanās (*Baltic Organizational Meeting - BOM*) ir reģionāla vienošanās starp nacionālajām studentu apvienībām Baltijas valstīs - Latvijas Studentu apvienību (LSA), Lietuvas Studentu apvienību (LSS) un Igaunijas Studentu federāciju (EÜL).

Pirmo reizi BOM notika Viļņā 1999. gadā. BOM tiek organizēta reizi gadā, lai diskutētu un strādātu pie kopīgajiem izaicinājumiem, ar ko saskaras studenti Baltijas valstīs.

BALTIJAS VALSTU STUDENTU APVIENĪBU TIKŠANĀS 2017. GADĀ

2017. gadā no 14. līdz 17. septembrim BOM norisinājās Rīgā. Izvēlētā tikšanās tēma bija augstākās izglītības iestāžu (All) konsolidācija, kas ir svarīga visām apvienībām, kas ir BOM sastāvā.

Konsolidācija kā būtisks pārmaiņu process augstākajā izglītībā (AI) ir ļoti kompleksa un nenoteikta. Kā redzams iepriekšējos precedentos, konsolidāciju lielākoties ierosina valdība vai All administratīvās struktūras, nevis studentu pašpārvaldes. Studenti un to pārstāvji ir reaģējoša iesaistītā puse, kas izsakās par vai pret šādām pārmaiņām, neatkarīgi no tā, vai konsolidācijas iemesls ir politisks, finansiāls vai kāds cits.

PAR ŠO REZOLŪCIJU

Pretēji tam, ko varētu sagaidīt no šīs rezolūcijas, tajā no Baltijas studentu apvienību puses netiek pausts viennozīmīgs atbalsts vai noraidījums All konsolidācijām vai jebkādiem apvienošanas procesiem kā tādiem. Šajā rezolūcijā tiek izklāstīts studentu skatījums par niansēm un procesu vadības principiem, kas būtu jāņem vērā, apvienojot vai konsolidējot All vai atsevišķas institūcijas, kā, piemēram, zinātniskos institūtus. Konsolidācija ir sarežģīts process, kas ietekmē daudzus aspektus iesaistītajās All, tādēļ efektīva un skaidra komunikācija ir fundamentāla Studentu pārstāvjiem ir svarīga loma informācijas nodošanā par pārmaiņām studentiem, kas padara viņus par izšķirošu procesa daļu. Šajā dokumentā uzmanība tiek pievērsta galvenajiem aspektiem, kas jāņem vērā, konsolidējot All. Šie aspekti ir sadalīti sešās apakšgrupās: (1) studiju un zinātnes jautājumi, (2) sociālie jautājumi, (3) studiju administrācijas jautājumi, (4) kultūras jautājumi, (5) finanšu un juridiskie jautājumi un (6) infrastruktūras jautājumi.

STUDIJU UN ZINĀTNES JAUTĀJUMI

Ir nepieciešama rakstveida vienošanās par visām iespējamajām izmaiņām, kas varētu rasties konsolidācijas procesā

Nemot vērā, ka konsolidācijas procesā ir daudzas iesaistītās puses, ir būtiski sniegt visiem iespēju izteikt savu viedokli par konsolidācijas procesu, tomēr vēl būtiskāk ir definēt, kas tiks sasniegts konsolidācijas rezultātā. Tas sniedz sabiedrībai izpratni par procesu, kā arī mazina šaubas akadēmiskajam un administratīvajam personālam, partneruniversitātēm, personāla un studentu apmaiņas programmām, kopīgajām studiju programmām un, vissvarīgāk, studentiem. Iesaistīto pušu pārliecināšana veicinās labāku sadarbību konsolidācijas procesa sākumā.

Atvērtība un caurskatāmība, ievēlot personāla locekļus

No studentu skatupunkta ir ļoti būtiski pieņemt darbā profesionālus darbiniekus. Lai nodrošinātu, ka tas tiek paveikts, nepieciešams specifisks plāns un procesu apraksti par to, kādas darbības nepieciešams veikt, un to, kādā secībā tām jānotiek. Vienlīdzībai, akadēmiskajām un zinātniskajām kompetencēm jābūt galvenajiem priekšnosacījumiem, izvēloties darbiniekus All.

Dažādu studiju programmu mācīšanās rezultātiem jābūt salīdzinātiem un vienādotiem

Konsolidējot studiju programmas viena studiju virziena ietvaros no dažādām All, jāņem vērā katras studiju programmas unikalitāte un specializācija. Sasniedzamajiem mācīšanās rezultātiem jābūt iespējami tuviem tiem studiju rezultātiem, kas tika paredzēti, kad studenti uzsāka savas studijas. Ir nepieciešams saglabāt un savienot labākos aspektus no katras studiju programmas. Studentu pārstāvjiem nepieciešamas ne tikai balsstiesības lēmēj institūcijās, kurās tiks pieņemts lēmums par jaunu studiju programmu apstiprināšanu, bet arī jābūt iesaistītiem sākotnējās darba grupās, komisijās u.c. organizatoriskajās struktūrās, kas lemj par jauno studiju programmu saturu. Kombinējot dažādus studiju kursus vai studiju programmas, nepieciešams noteikt pārejas periodu, kurā studiju saturs būtu elastīgs un pielāgots visiem studentiem no visām iesaistītajām All.

Drošības spilvena izveidošana pētniecībai piešķirtajam finansējumam

Studentiem jābūt tiesībām pabeigt iesāktos projektus un citas pētniecības aktivitātes, kas tikušas uzsāktas pirms All organizatoriskajām izmaiņām konsolidācijas jautājumos. Nepieciešams nodrošināt to, ka netiek izniekoti finanšu, cilvēku un laika resursi, nosakot pētniecības aktivitātes kā prioritāri saglabājamās konsolidācijas procesā.

SOCIĀLIE JAUTĀJUMI

Iekļaujoša vide

Konsolidācijas laikā jāņem vērā visi aspekti, kas saistīti ar studentu pielāgošanos jaunai videi. Studentiem jābūt pieejamai bezmaksas profesionālai psiholoģiskai palīdzībai, kā

arī karjeras konsultācijām un citiem atbalsta un mentoringa mehānismiem no All darbiniekiem.

Konsolidētās All videi jābūt pretimnākošai un nediskriminējošai pret studentiem, neatkarīgi no to rases, nacionalitātes, invaliditātes un citiem aspektiem. Ir jābūt vienādei attieksmei pret visiem studentiem, tomēr ņemot vērā katra studenta mācību vajadzības.

Finanses

Studiju un studējošo kredītiem jābūt pieejamiem ikvienam, kam nepieciešams papildus finansiālais atbalsts. Turklāt kredītu nosacījumi nedrīkst mainīties tiem studentiem, kam jau ir finansiālas saistības.

Visiem studentiem jāpiedāvā atbilstoša apmēra un veidu stipendijas, kā arī ir jābūt vienādām iespējām un nosacījumiem piesakoties, pielāgojot tos pašus kritērijus studentiem no dažādām All.

Integrācija un sajaukšanās

Jābūt izveidotai sadarbības un integrācijas stratēģijai gan All darbiniekiem, gan studentiem. Studiju grupas, kursi un citas mācību platformas nepieciešams sajaukt, lai gūtu labumu no konsolidācijas. Jābūt mehānismiem, lai cīnītos ar sociālajām un kultūras barjerām starp cilvēkiem no dažādām All, nodrošinot atbilstošu vidi sadarbības veicināšanai.

Pārejas periods

Tā kā All ir vismaz nedaudz atšķirīgas mācību metodes, nepieciešams pārejas periods. Šajā periodā studentu vērtēšanas metodēm ir jābūt vienādām un taisnīgām pret visiem studentiem, un akadēmisko rezultātu dēļ nedrīkst zaudēt nekādas sociālās garantijas, piemēram, stipendijas. Pārejas perioda ilgums jānosaka All Senātam vai citai augstākai All lēmēj institūcijai.

STUDIJU ADMINISTRĀCIJAS JAUTĀJUMI

Rotācijas kārtība

Par studentu rotācijas kritērijiem jāvienojas visām iesaistītajām pusēm un par to ieviešanu jāpieņem lēmums visu iesaistīto All Senātos pirms konsolidācijas uzsākšanas.

Uzsākot studijas jaunajā All, studiju vietas finansējumam jāpaliek nemainīgam līdz nākamajam rotācijas periodam. Rotācijas kritērijiem, par kuriem All ir vienojušās pirms konsolidācijas, jāstājas spēkā pēc pirmā studiju perioda.

Studiju grafiks un akadēmiskais kalendārs

Studenti ir galvenā interešu grupa, kuru ietekmē studiju grafiks un akadēmiskais kalendārs. Veidojot studiju grafiku un akadēmisko kalendāru, studentu pārstāvji jāiesaista procesā un jāņem vērā viņu viedoklis. Sadarbībā ar studentu pārstāvjiem īpaša uzmanība jāpievērš maģistrantu un doktorantu studiju grafika izstrādē.

FINANŠU UN JURIDISKIE JAUTĀJUMI

Budžets

Konsolidācijai no juridiskā un finanšu skatupunkta jābūt stratēģiskai, uz nākotni orientētai, ņemot vērā arī juridisko noteiktību un caurredzamību. All studiju maksai jābūt skaidrai un fiksētai summai, kas studentiem sniegtu stabilitāti visā studiju periodā. Studentiem jābūt tiesībām saglabāt studiju maksu atbilstoši sākotnējā studiju līgumā minētajiem noteikumiem. Ja jāsamazina darbinieku skaits, akadēmisko personālu tam jāietekmē vismazāk, nodrošinot mērķtiecīgu un taisnīgu pārmaiņu procesu. Algu izmaiņās jāņem vērā darbinieku ieguvumi, savukārt darba slodzes pieaugums var ietekmēt tikai konsolidēto pušu administratīvo personālu.

Dokumentācija

Visai ar konsolidāciju saistītajai dokumentācijai rakstveidā jābūt pieejamai visām iesaistītajām pusēm, skaidri definējot visas iesaistītās puses, to lomas un statusu konsolidācijas procesā. Konsolidācijas procesā iesaistītajiem nepieciešams saprotami izskaidrot lietoto terminoloģiju. All stratēģijas un citi plānošanas dokumenti jāmaina atbilstoši tam, kā konsolidācija ietekmē iesaistītās puses un gada plānu kopumā.

INFRASTRUKTŪRA

Mācīšanās un dzīvošanas vide

Studiju un pētniecības telpām jābūt pietiekamām, lai apmierinātu visas darbinieku un studentu vajadzības, nodrošinot piemērotu vidi attīstībai. Plānojot All infrastruktūras pielietojumu un noslodzi, būtiski prioritizēt studentu vajadzības, nodrošinot nepārtrauktu studiju un pētniecības procesu. Vēlams, ka All vadība tiektos uz vienotu augstskolu pilsētiņu izveidi, nevis izkaisītu All ēkas pilsētās. Studentu mājokļiem jābūt atbilstošiem un pieejamiem, turklāt All jāuzņemas atbildība par to pieprasījuma apmierināšanu.

Pieejamība

Laboratorijām, auditorijām un citām telpām jābūt pieejamām visiem All kopienas pārstāvjiem. Pieejamie resursi godīgi jāsadala starp visām All iekšējām struktūrvienībām. Pētniecības aprīkojumam jābūt vienlīdz pieejamam gan visiem darbiniekiem, gan studentiem. All infrastruktūras pieejamība ir jānovērtē arī no studentu ar fizisku invaliditāti viedokļa, tāpēc gadījumā, ja pēc konsolidācijas visas ēkas vairs netiks izmantotas, saglabāt vajadzētu tās, kas ir pieejamākās.

KULTŪRAS JAUTĀJUMI

Konsolidācijas procesā rūpīgi jāapsver un jāņem vērā abu All studentu kultūras intereses un tradīcijas. Asimilācijas procesā jāveidojas vienotai akadēmiskajai kopienai ar vienotu kultūru un tradīcijām.

Ņemot vērā kultūras prakses elastību, All tiek mudinātas saglabāt savas kultūras tradīcijas. Tomēr jāpieliek arī pūles, lai veidotu jaunas tradīcijas, līdz divas akadēmiskās kopienas kļūst par vienu.

Abu All pārstāvji un atbilstošās struktūrvienības ir atbildīgas par to, vai tiek saglabāti, apvienoti vai likvidēti pasākumi, simboli (logo, himna, zīmoli u. tml.).

REZULTĀTI

Šajā rezolūcijā iekļauto ideju un ieteikumu ieviešana nodrošinās harmonisku un stabilu konsolidācijas procesu no studentu skatupunkta.

Izvērtējot un komunicējot par katras iesaistītās All vērtībām, kopā tām būs iespējams noteikt jaunās akadēmiskās kopienas kopīgos mērķus. Tāpēc All ir ieteicams strādāt pie kopējiem mērķiem, vērtībām un kultūras tradīcijām kā vienam veselumam.

Mēs uzskatām, ka ir svarīgi procesā, kas notiks, iekļaut visas iesaistītās puses, lai nodrošināto vislabāko iespējamo rezultātu. Pārmaiņu procesam ir jābūt labi pārdomātam, lai izvairītos no jebkādiem iespējamajiem draudiem, ņemot vērā visus Al aspektus, nodrošinot, ka rezultāts būs labāks nekā sākotnējā situācija.